



IN CAUSA

VERTENTE INTER PRIOR-
 rem, & Capitulum Ecclesie Oxomen-
 sis, & Doctorem Dominum D. Fran-
 ciscum Saenz de Espiga, Canoni-
 cum Doctoralem dictae Ec-
 clesie, ex vna.

ET EX ALTERA

Doctorem Dominum D. Franciscum
 Verdeces, Vicarium Generalem
 dicti Episcopatus.

S V P E R

*Provisione Canoniciatus in prefata Ecclesia vacantis
 per mortem Licenciati Domini Antonij Nieto.*

A

PRÆ-

1 **R**ÆTENDIT Capitulum ad ipsum expectare dicti Canonici provisionem, ut in suo turno contingentem, & nō ad Illustrissimum Episcopum Oxomensē, a quo prouisus reperitur Doctor D. Franciscum Verdeces.

2 Cum de iure communi sit apud omnes in cōperto, quod prouisio Præbendarum in Cathedralibus est simultaneæ collationis Episcopi, & Capituli, *Gloss. verb. Postulanti, in cap. cum Ecclesia Vulterrana, verb. Postulanti, de election. & in cap. final. de supplenda negligentia Prælator. verb. Communiter, Cassadorus decis. 22. de præbendis, & post Garciam, González, Lotter. & alios Barbof. de Canonic. cap. 14. num. 2.*

3 Difficultas præsentis controuersæ in eo nititur an per diuisionem turnorum factam inter Illustrissimos Episcopos, & Capitulum vigore concordiæ super prouisione Præbendarum dictæ Ecclesiæ Oxomen. fuerit immutata natura primæua, ita ut prouisiones factæ per Episcopum in suo turno dicantur expectare ad suam liberam collationem, & sit locus alternatiuæ ad fauorē ipsius Episcopi, an verò habeantur tanquam simultaneæ collationis. Quo casu certū est non esse locum alternatiuæ, hæc enim solum locum habet in Beneficijs liberæ collationis, ut expressè disponitur in regula 8. aliorum PP. quæ est 9. Alexandri VII. ibi: *Ad liberam ipsorum diuinxat, non autem aliorum, cum eis dispositionem, seu presentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio, vel consensu, seu interuentu Capitulorum, &c.* Licet aliter fuerit obseruatū in alternatiuæ antiquæ extendebantur enim ad Beneficia simultaneæ collationis, quia in regula apponebantur, illa verba: *Ut de quibuscumque Beneficijs ad suam una cum dilectis filijs,*

3
 lijs Capitulo ipsius Ecclesia collationem, prouisionem,
 seu quamuis aliam dispositionem, &c. teste Puteo decis.
 472. num. 2. lib. 2. Gonzalez ad regul. 8. gloss. 45. nu-
 mer. 24.

4
 Hodie vero post Sixtum V. cum deficiant
 prædicta verba in regula, & loco ipforum apponan-
 tur superius relata, concors est omnium sententia, al-
 ternatiuam locum non habere in Beneficijs simul-
 tanæ collationis, ut docet Gonçal. in dict. gloss. 45. &
 firmavit Rota in decis. 683. tom. 1. in posthum. Farinat.
 & apud Gregor. XV. decis. 95. n. 2. ubi Beltram. in ad-
 dit. lit. A. plures refert.

5
 Vnde ad elucidationem præsentis dubij hoc
 solum inquiri oportet an per diuisionē turnorum,
 prouisiones factæ in turno Episcopi, amittant, vel
 conferuent primæuam naturam simultanæ colla-
 tionis In primò enim casu intrare alternatiuam, in
 secundò vero neutiquam, in comperto est apud om-
 nes.

6
 Cum ergo quæstio superius proposita veniat
 examinanda ad veritatis inuestigationem, necessa-
 rio supponendum videtur dupliciter posse contingere
 fieri diuisionem prouidendi per turnos inter Epif-
 copum, & Capitulum. Aut diuidendo ius, & exerci-
 tium, aut exercitium tantum: in primo casu, nempe
 quando diuisio non solum fuit exercitij, sed etiam
 iuris, procedunt decisio Seraphin. 1296. num. 8. Rota
 decis. 232. num. 4. part. 1. recent. Farinat. & Gonzalez
 gloss. 45. §. 1. num. 13. Beltramin. in addit. ad decis. 95.
 Ludou. nu. 7. qui refert Gonçal. & præfatas decisiones,
 Tondus. tom. 1. 2. part. resolut. benefic. cap. 3. §. 8. num.
 34. asserentes intrare alternatiuam ad fauorem Epif-
 copi in suo turno; quia cum non solum diuisum sit
 exercitium, sed etiam ius, remanent suæ prouisiones
 liberæ collationis, amissa primæua natura simul-
 tanæ.

701 In secundo vero casu nempe quando solum
exercitium fuit diuisum, vt commodius fiant prouif-
siones, & discordiarum euitetur occasio. inter Epif-
copum, & Capitulum (provt solent) & possunt face-
re Canonici in prouisionibus expectantibus ad Ca-
pitulum, *ex text. in cap. final. de prabend. in 6. vbi pro-*
batur, quod ex consuetudine, vel statuto possunt
Canonici singulares conferre Beneficia vacantia,
spectantia ad collationem Capituli, per alternatas
vices, hebdomadas, seu menses, *Et notat ibi Glossa*
verb. Statuto, Geminian. num. 7. Franch. num. 3. super
eadem glossa, Et fuit decisum in causa Beneficiorum S.
Petri, cor. Gypso 2. Decemb. 1591. quam referit Seraph.
decif. 980. num. 1. & Patroni, ex text. in Clement. 2. de
iure patronat. prouisiones contingentes in turno Epif-
copi, non possunt dici liberae, quia turnus non tollit
communione in collatione, sed diuidit exercitiu
commodioris vsus gratia, *Collectar. in cap. quarinio-*
niam, num. 3. de iur. patronat. & omnes prouisiones
tam ab Episcopo, quam a Capitulo factae habentur,
tanquam simultaneae, & coniunctim factae, quia li-
cet exercitium sit diuisum, non tamen est diuisum
ius illud potestatis prouidendi, vt de Beneficij si-
multaneae collationis, *vt in simili docet Bart. in li. in-*
ter tutores. num. 6. ff. de administrat. tutor. Vbi quod
si plures fratres diuidant inter se comitatum, etiam si
separatim exerceant iurisdictionem in portione si-
bi contingente, non tamen intelliguntur disiunctim
quidpiam agere respectu ipsius iurisdictionis, quae
est indiuidua, cuius doctrinam vt mirabilem ad-
hunc propositum expendit Rota apud Seraphin. *decif.*
decif. 980. num. 11. Garcia de Benefic. 5. part. cap. 1. a
num. 234. Gonzalez gloss. 45. s. 3. num. 44. Et sub num.
49. Lotber. de re Benefic. lib. 2. quaest. 21. num. 29. Et 30.
vbi late probat, quod vbi simultanea prouisio ex

con-

concordia est diuisa p̄ r̄ turnoꝝ, ita vt vna vice prouideat Episcopus, & altera Capitulum, vt in Ecclesia Salmantina, Barga Palentina, Segouien. & alijs nihilominus prouisiones semper remanent simultaneæ collationis. *Pulchre Barboſ. in vot. decif. lib. 3. vot. 95. præcipue à num. 10. multis iuribus, & rationibus comprobat, & conducunt tradita à Dom. Card. Orthobon. decif. 4. n. 22.*

Supposita præfata communi distinctione, videtur indubitatum, quod attentata concordia inita inter Episcopos Oxomenses, & Capitulum, sumus in secundo casu, nempe diuisionis exercitij tantum, & non iuris, quia in præfatione illius dicitur, quod creatio, nominatio, electio, vel prouisio quouis nomine de iure appellari potest Canonicorum prædictæ Ecclesiæ ad Episcopos, & Capitulum commaniter pertineat, hoc ordine obseruato, *quod prima vice primo Canonico per Episcopum creato Capitulum teneatur cōsentire: secunda vice secundo Canonico per Capitulum nominato, electo, vel presentato, Episcopus consentire teneatur.* Ex quibus verbis manifestè apparet diuisionem exercitij tantum fuisse factam, illa enim verba *ad nos, & vos communiter pertineat*, non aliter verificari possunt, nisi manentes illæsa natura primordiali simultaneæ collationis, & iure prouidendi Episcopi, & Capituli indiuiso, non enim posset dici prouisio dignitatum communis, si ius prouidendi, & non exercitium tantum fuisset diuisum, quia quod commune est, nõ est propriè vniuscuiusque ad quos communitio expectat, sed omnium habentium participationem, *glos. 1. in cap. penult. 12. q. 1. l. illud, ff. de ritu nupt. Cagnol. latè in l. id quod nostrum 13. n. 20. ff. de reg. iur. vnde dixit Consult. in l. legatis 35. ff. de legat.*

2. quod legatis vxori, quæ sui vsus causa parata sunt, eos serubs ad eam nõ pertinere, qui nõ propriè vsus, sed communis vsus causa sunt parati, *plura congerit Gonçal. dict. glos. 45. à num. 29. usque ad 32. & vt nulla dubitatio superesset mentis conseruatiuæ simultaneæ (quæ in dubio semper præsumitur, vt tradit Loshier. dict. quæst. 21. num. 33.) non solum videtur concordia, illis verbis: Prouisio ad nos, & vos communiter pertineat, quibus satis expressum erat communi nomine semper fieri prouisionem, sed etiam immediate sequentibus, quod prima vice primo Canonico per nos creato, vos teneamini consentire, hæc enim verba perse solum sumpta manifestè indicant prouisiones, nõ expectare ad liberam collationem Episcopi, nec in illis habere locum regulam 9. de alternatiuis loquentem: vt expressè disponitur in ipsa regula, ibi: *Non autem aliorum cum eis dispositionem, seu presentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio, vel consensu, seu interuentu Capitulorum, de quibus verbis latè agit Gonçal. glos. 47. vbi pluribus relatis decisionibus, num. 26. tradit, quod eo ipso, quod Capitulum recipit litteras prouisionis factæ ab Episcopo, & prouisum admittit, præstitit cõsensu dictæ prouisioni, & num. 37. quod si ille qui debet præstare consensum consentire recuset, adeundus est superior, vt mandet consentire debenti, quod consentiat, aut in eius contumacia ipse superior loco eiusdem consensum præstabit.**

9 Neque obstat dicere, quod non est in libertate Capituli consentire, aut nõ, & quod verba regulæ intelligenda sunt de cõsensu libero; responderetur enim, quod regula, vt excludat libertatem collationis, non solum considerauit consensum, vel consilium, sed etiam interuentum Capitulorum; vt expressè apparet

ret ex verbis supra relatis, ibi: *Sen interuentu Capitulum*, super quibus *lasè Gonçal. glos. 48. ubi num. 6.* quod interuentus, de quo regula loquitur, neque cōfilium, neque consensum importat. Vnde si solius interuentus Capituli, quoquomodo fit, excludit, libertatem collationis, maiori cum ratione dicendū est illam excludere, quando requiritur positiuè consensus ex vi concordia: *lli. et il. di. q. 8. ad m. sol. m. 1.*

10 Præterea multa possunt accidere, in quibus Capitulum iuste renuat præstare consensum, vt si prouisio per Episcopum fieret de indigno, aut non habente qualitates requisitas.

11 Quibus etiam additur, quod (vt superius dictum est) *Gonçal. dict. glos. 47.* explicando illa verba regula: *Vel consensum, num. 37.* mouet quæstionem de illo, qui debet præstare consensum, si consentire recuset, supponendo tanquā indubiatum consensum Capituli, vel alterius, quamuis debitum excludere libertatem collationis.

12 Et tandem nunquā potest dari diuisio exercitij iuris prouidendi inter Capitulum, & Episcopū, in qua Capitulum non teneatur præstare cōsensum prouisioni per Episcopum factæ, aliàs esset inutilis diuisio turni.

13 Et ultimo loco ponderatur, quod præfata concordia postquam dixit, quod prouisio ad Episcopos, & Capitulum communiter pertineat, loquendo de reciproco consensu præstando per Episcopos, & Capitulum in alternatis prouisionibus, nullam fecit differentiam inter formam prouidendi per Capitulum, & Episcopum, vnde sicut prouisiones Capituli semper remanent simultaneæ collationis, pariformiter prouisiones contingentes in turno Episcopi cum vulgatum sit iuris axioma, quod dispositio vna

388
recipiens, plura determinabilia debet ea pariformiter determinare, *l. tam hoc iure, ff. de vulgar. cum vulgatis.* *14* Additur etiam, quod Episcopus, & Capitulum nunquam potuerunt diuidere ius prouidendi in radice, nec quid facere in præiudicium Sedis Apostolicæ, vt ex statuto, vel concordia præiudicaretur reservationibus Apostolicis, illas quoquomodo diminuendo, vt contingeret, si prouisiones spectantes ad Episcopum essent liberæ collationis effectæ per concordiam, vt in illis alternatiuæ locus foret, *argument. cap. cū inferior, cap. quod super his, de maioritat. & obedient. Clement. ne Romani, de elect. plenissime Felin. in dict. cap. quod super his, num. 1. vsque ad fin. Rot. loquendo de simili turno, seu vicisitudine, decis. 3. post vers. Nec potest dici, de concess. prebend. in antiquioribus, Bigneri, Gonçal. dict. glos. 45. §. 1. num. 69. & 70. & num. 76. ubi post Rotam in Ferrarien. Prioratus coram Pen. quod Episcopus non potest mutare statum Beneficij ad effectum, vt intret alternatiua, idem tenuit Rota decis. 179. n. 8. & 9. coram Melino.*

15 Nec ex aduerso potest dari de obseruantia, quæ sit alternatiuæ fauorabilis, nam, vt apparet ex prouisionibus in actis exhibitis, Episcopi semper prouiderunt in mensibus Martij, & Septembris, quo posito fit dilema meo iudicio indissolubile. Aut Episcopi Oxomenses, qui prouiderunt in dictis mensibus, gaudebant alternatiua, vel non; si gaudebant alternatiua, adest respectu Canonicatuū dictæ Ecclesiæ obseruantia alternatiuæ contraria, & fauorabilis simultaneæ collationi, quia Episcopi utebantur alternatiua, respectu eorum; si enim illa uterentur, non possent prouidere illos in mēsis Martij, & Septembris, cum sint reseruati extante alternatiua, no-

rat *Gonçal. ad regul. 8 glif. 45. §. 1. num. 27, & 28. Barbosa. de potest. Episc. part. 3 allegat. § 3. num. 40. Tendut. 2. part. Canoniar. cap. 3. §. 8. num. 22* vnde cum prouiderint in dictis mensibus, necessario sequitur obseruantia fauorabilis simultaneæ collationi Præbendarum dictæ Ecclesiæ.

16 Aut prædicti Episcopi non gaudebant alternatiua, & in hoc casu necessario dicendum est, quod prouidebant in suis mensibus gaudendo diuisione turni, & in hoc non potest considerari status fauorabilis alternatiue, quam non habebant, nec obseruantia exclusiua simultaneæ collationis.

17 Quibus omnibus rectè perpenſis necessario dicendum, videtur, quod Capitulum fit in turno; cū enim vacatio, quæ immediatè præcessit controuersam, contingerit de mense Septembris anni 1625. expectaretque ad Episcopum, quia in proximiori, quæ contingerat de anno 1617. prouiderat Capitulum, debuit prouidere vti existens in turno, & cum in hoc fuerit negligens, Papaque iure deuoluto prouiderit Præbendam, tunc temporum vacantem, nulli dubium esse potest, quod turnus Episcopalis fuerit consumptus ex his, quæ tradit *Gonç. glif 45. §. 3. nu. 16.* & per consequens præsens turnus, qui est immediatè sequens, expectat ad Capitulum.

Ex quibus videtur ad ipsius fauorem iudicandum. Salua, &c.

*Lic. D. Petrus Fernandez
à Miñano.*

